

HAFTAYA BAKIŞ

Küresel piyasalar Yellen'in konuşmasına odaklandı.

Geçen hafta küresel piyasaların odağında Fed Başkanı Janet Yellen'in Jackson Hole toplantısında yaptığı konuşma yer aldı. Son dönemde Fed yetkililerinin faiz artırımı sürecinin yakın dönemde yeniden başlayabileceğine işaret eden konuşmaları piyasaların Fed Başkanının açıklamalarına olan ilgisini daha da artırmıştı. Yellen haftanın son işlem gününde yaptığı konuşmada ABD'de faiz artırımını destekleyen faktörlerin son aylarda güçlendiğini, ekonominin hızının Fed'in istihdam ve büyüme hedeflerine yaklaştığını söyledi. Fed'in ABD'de büyümenin ılımlı seyrini sürdüreceğini, istihdam piyasasının ise daha da güçleneceğini tahmin ettiğini ifade eden Yellen, gelecekte ortaya çıkabilecek yavaşlamalara karşı daha farklı tiplerde tahvillerin alımının değerlendirilebileceğini sözlerine ekledi. Fed'in para politikasının önceden belirli bir çizgi izlemediğini, verilere dayalı geliştiğini ifade eden Yellen, faiz artırımının kademeli olarak yapılmasının uygun olacağını yineledi.

Yellen'in ifadeleri bu yıl içinde faiz artırımı yapılabileceği beklentilerini destekledi. Fed'in Eylül ayında faiz artırımına gidebileceğine yönelik tahminler bulunmakla birlikte piyasalarda faiz artırımının ABD'de gerçekleşecek başkanlık seçimi sonrasında kalacağı görüşü ağırlık kazanıyor.

ABD'de yoğun veri akışı...

ABD'de dayanıklı tüketim malı siparişleri yılın ilk yarısındaki zayıf seyrinin ardından Temmuz ayında %4,4 ile beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Özellikle ticari uçak siparişlerinde belirgin artış gözlenirken, iş araç ve makinelerine artan talep önümüzdeki dönem büyümesine ilişkin beklentileri güçlendirdi. 15-20 Ağustos haftasında işsizlik maaşına başvuranların sayısının 261 bin kişi ile son 5 haftanın en düşük seviyesinde gerçekleşmesi ise istihdam piyasasının gücünü teyit etti. Konut piyasasında yeni ev satışları aylık bazda %12,4 artarken, ikinci el satışlarda %3,2 gerileme görüldü. ABD'de son dönemde konut arzı tarafında daralma gözlenirken, özellikle ilk elde hızla artan satışların etkisiyle konut sektörünün 2016 yılı ekonomisine önemli katkı sağlaması bekleniyor. Diğer taraftan Ağustos ayı imalat sanayi PMI verisi 52,1 ile piyasa beklentisi olan 52,7'nin bir miktar altında kaldı. Haftanın son işlem gününde ülkenin ikinci çeyrek büyüme verisi piyasa beklentileri doğrultusunda %1,1 ile daha önce açıklanan rakamdan bir miktar aşağı yönde revize edildi.

ABD'de açıklanan üçüncü çeyrek verileri karışık bir görünüm çizse de güçlü istihdam piyasasının tüketici harcamalarını desteklemesi ve önümüzdeki çeyreklerde büyümeye katkı sağlaması bekleniyor. Ayrıca, firmaların stoklarını ikinci çeyrekte azaltmasının ardından yeniden stok biriktirmeye ihtiyaç duyacak olmalarının önümüzdeki dönemde üretimi artıracığı tahmin ediliyor.

HAFTALIK VERİLER

	19.Ağu	26.Ağu	Değişim		19.Ağu	26.Ağu	Değişim
BIST-100 Endeksi	78.146	77.120	-% 1,3 ▼	EUR/USD	1,1325	1,1195	-% 1,1 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%9,00	%9,01	1 bp ▲	USD/TL	2,9283	2,9528	% 0,8 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%1,58	%1,63	5 bp ▲	EUR/TL	3,3164	3,3060	-% 0,3 ▼
EMBI+ (baz puan)	342	346	4 bp ▲	Altın (USD/ons)	1.341	1.321	-% 1,5 ▼
EMBI+ Türkiye (baz puan)	308	304	-4 bp ▼	Petrol (USD/varil)	49,8	49,5	-% 0,7 ▼

bp: baz puan

Petrol ve altın fiyatlarında dalgalı seyir...

Brent türü ham petrolün varil fiyatı hafta içinde dalgalı bir seyir izledikten sonra haftayı geçen haftaki düzeyinin %0,7 altında 49,5 USD seviyesinde tamamladı. Ağustos ayının ilk üç haftasında petrol fiyatlarında kaydedilen toparlanmanın duraklamasında arz fazlasına yönelik endişelerin artması ve gelecek ayki resmi olmayan OPEC toplantısında arzı kısımaya yönelik bir karar çıkacağına ilişkin beklentilerin zayıflaması rol oynadı. Nitekim ABD’de açıklanan petrol stokları verisi düşüş beklentilerinin aksine 2,5 milyon varil ile beklenmedik boyutta bir artış kaydetti.

Yellen’in açıklamalarına odaklanılan haftanın genelinde dolar uluslararası piyasalarda değer kazanırken borsa endeksleri yatırımcıların sergilediği temkinli tutum paralelinde zayıf seyretti. Ağustos ay başında 1.363 USD’ye kadar çıkan altının ons fiyatı da önceki hafta başlayan düşüş seyrini geçen hafta genelinde sürdürdükten sonra haftanın son gününde artış kaydetti. Böylece altın fiyatı haftalık bazda %1,5 gerileyerek haftayı 1.321 USD düzeyinden tamamladı.

Euro Alanı’nda PMI son yedi ayın en yüksek seviyesinde...

Ağustos ayında Euro Alanı’nda öncü bileşik PMI verisi son yedi ayın en yüksek seviyesi olan 53,3 puana yükseldi. Bileşik PMI, Euro Alanı’nın üçüncü çeyrekte istikrarlı bir büyüme yolunda olduğuna işaret ederken, hizmet sektörünün göreceli güçlü görünümü dikkat çekiyor.

Japonya’da ekonomik aktivite toparlanıyor.

Japonya’da açıklanan öncü imalat PMI verileri de ülkede ekonomik aktivitede toparlanma sinyali veriyor. Endeks imalat sanayinde genişleme ve daralmayı ayıran 50 eşik değerinin altında kalmaya devam etse de bir önceki aya göre yükseliş kaydetti. Üretim alt kalemi beş aylık aranın ardından ilk kez eşik değerini üzerine çıkarak üretim faaliyetlerinde artışa işaret ederken, ihracat siparişleri alt kalemi ülkenin ihracat performansının halen zayıf seyrettiğini gösteriyor. Hükümetin yeni mali teşvik paketinin devreye girmesiyle birlikte ilerleyen dönemde ekonomik aktivitede daha olumlu bir tabloya ulaşabileceği düşünülüyor.

TCMB faiz koridorunun üst bandında indirim gitti.

TCMB geçen hafta düzenlenen PPK toplantısında politika faizini değiştirmeden, sadeleştirme adımlarına devam ederek faiz koridorunun üst bandını %8,75’ten %8,50’ye indirdi. Böylece, Mart ayından bu yana üst bantta yapılan toplam faiz indirimi 225 baz puana ulaştı. TCMB ayrıca Geç Likidite Penceresi borç verme faiz oranını da %10,25’ten %10’a düşürdü.

Toplantı sonrasında yapılan açıklamada yıllık kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyretmekte olduğu yinelenildi. Turizm sektöründeki gelişmelerin cari denge üzerinde kısa süreli olumsuz bir etki yaratması beklenmekle birlikte, dış ticaret gelişmeleri ile tüketici kredilerinin ılımlı seyrinin cari dengedeki iyileşmeyi desteklediği ifade edildi. Açıklamada ayrıca Temmuz ayında yaşanan yurt içi gelişmelerin piyasalar üzerindeki olumsuz etkisinin küresel risk iştahındaki artış ve alınan tedbirler sayesinde büyük ölçüde telafi edildiği belirtildi. Önümüzdeki dönemde para politikasındaki sıkı duruşun sürdürüleceği, alınacak kararların enflasyon görünümüne bağlı olacağı vurgulanırken son aylarda belirgin artışlar gösteren işlenmemiş gıda fiyatlarının kısa vadede aşağı yönlü düzeltme yapabileceği ifade edildi. TCMB’nin kararı sonrasında açıklamalarda bulunan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi de son aylarda tüketici enflasyonunda gözlenen artışı izlediklerini, bu artıştaki önemli tetikleyicilerden olan gıda enflasyonu üzerine odaklanarak enflasyonu kontrol etmek amacıyla yapısal nitelikte politikalara başvurduklarını söyledi. Temmuz ayına ilişkin açıklanan yıllık tüketici enflasyonu %8,79 ile beklentilerin oldukça üzerinde gerçekleşmişti.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Tüketici güveni Ağustos ayında iyileşti.

Temmuz ayında gerileyen tüketici güveni Ağustos'ta hızlı bir iyileşme kaydederek 74,4 ile Kasım 2015'ten bu yana en yüksek seviyesine çıktı. Genel ekonomik durum beklentisi endeksinin Ağustos ayında iyimser durumu gösteren 100 eşik değerinin üzerine çıkması dikkat çekerken, hanehalkının gelecek 12 aylık dönemde konut ve otomobil satın alma ile tasarruf etme ihtimallerindeki artış endeksin yükselmesinde önemli rol oynadı. Bu gelişmede Ağustos ayında inşaat şirketlerinin başlattığı kampanyaların yanı sıra bankaların aylık konut kredisi faiz oranlarında 15-20 baz puan civarında indirim gitmesinin etkili olduğunu düşünüyoruz. Nitekim, 2016 yılının Ocak-Temmuz döneminde Türkiye'de konut satışları 2015'in aynı döneminin %2,7 altında kalırken, aynı dönemde ipotekli satışlardaki gerilemenin %17,6 olması bu alanda ertelenmekte olan talebe işaret ediyor. Son açıklanan veriler özellikle Temmuz ayında başarısız darbe girişimi ve bayram tatilinin etkisiyle konut satışlarında sert düşüş yaşandığını gösteriyor.

Sektörel güven endekslerinde gerileme...

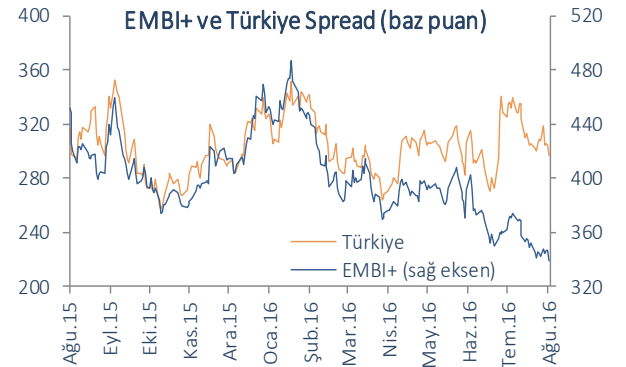
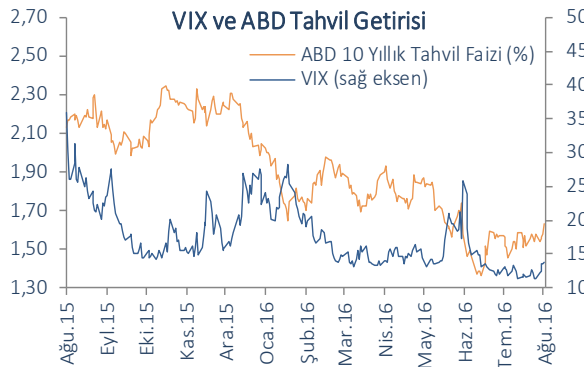
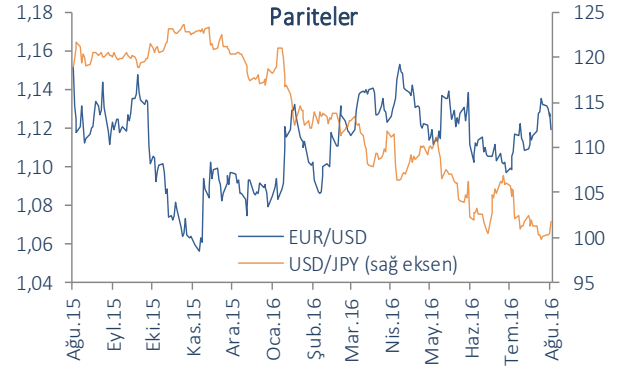
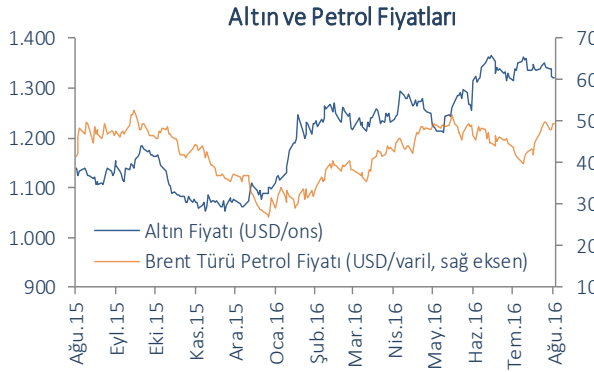
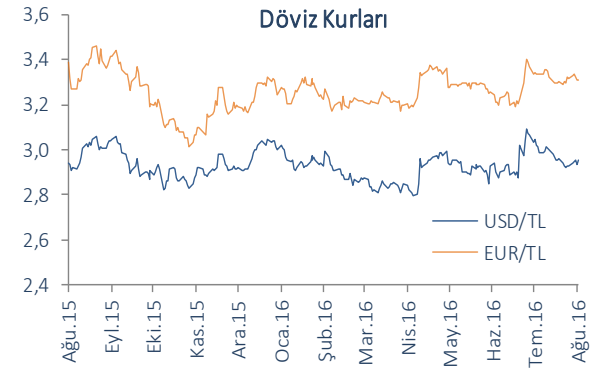
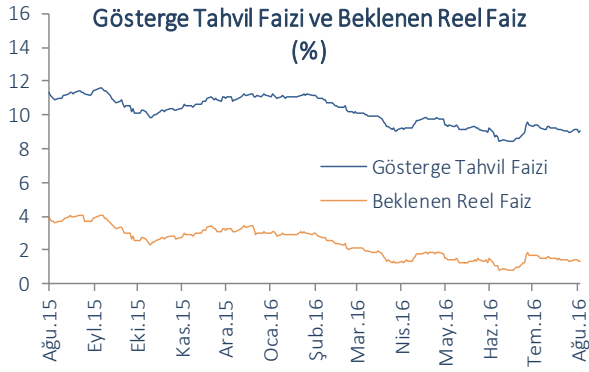
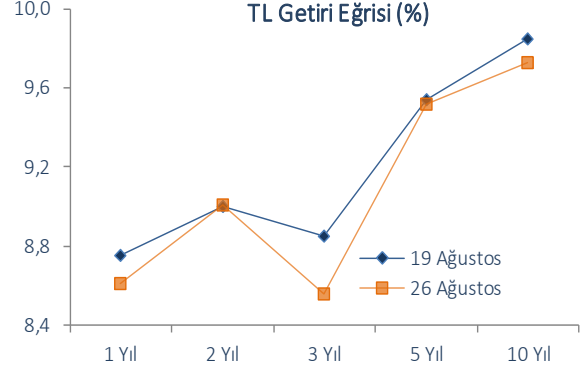
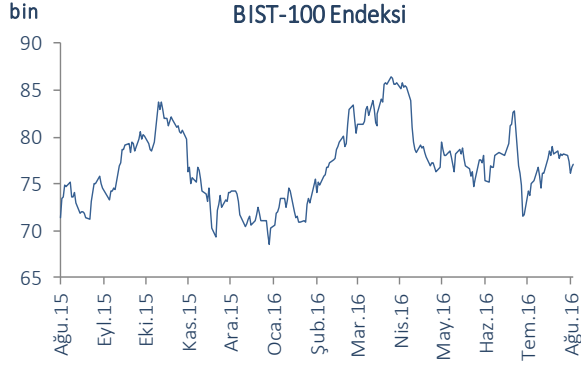
TÜİK'in açıkladığı verilere göre Ağustos ayında hizmetler sektöründe belirgin olmak üzere tüm sektörlerde güven azalışı gözlemlendi. Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi mevcut iş durumu, hizmet talebinin mevcut durumu ve gelecek 3 aylık beklentilere ilişkin olumsuz değerlendirmelerle %9,7 oranında azalarak 91,06 oldu. İnşaat sektörü güven endeksi, mevcut siparişleri mevsim normalinin üzerinde değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde çalışan sayısında artış bekleyenlerin azalmasıyla %4,2 geriledi. Perakende ticaret sektörü güven endeksindeki düşüş ise %2,3 ile daha ılımlı gerçekleşti. Anket sonuçları turizm ve turizmle ilişkili sektörlerin yaşadığı sıkıntıları teyit ederken, yılın ilk yarısında canlı seyreden iç talepte de yavaşlama olduğuna işaret ediyor.

Rusya ile ilişkilerde son gelişmeler...

Rusya ile Türkiye arasında ticareti serbestleştirmeye yönelik görüşmelere yaklaşık 10 ay aradan sonra tekrar başlandı. AB ile devam eden Gümrük Birliği anlaşması kısıtlamaları nedeniyle iki ülkenin ağırlıklı olarak hizmetlere ve serbest sermaye dolaşımına odaklandığı ifade ediliyor. Ayrıca Gümrük Birliği anlaşması dışında kalan işlenmemiş tarım ürünlerinin yanı sıra demir ve çelik ürünlerinin de bu anlaşmaya dahil edilebileceği söyleniyor. Görüşülen serbest ticaret anlaşmasının hayata geçirilmesi halinde iki ülke arasındaki ticarete gümrük ve bürokratik işlemlerin daha da hızlandırılarak toplam ticaret hacminin artırılması söz konusu olacak. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi, petrol fiyatlarındaki düşüşle ve Rusya'ya uygulanan ambargolar nedeniyle Rus ekonomisinin resesyona girmesi sonucu 2015'te azalmaya başlamış, yaşanan uçak krizi sonrasında ise Rusya'nın Türkiye'ye yönelik bazı ekonomik yaptırımları devreye almasıyla daha da daralmıştı.

Ayrıca geçen hafta sonu Rusya Türkiye'ye yönelik charter (tarifesiz) uçuşlar için Kasım ayından bu yana sürdürdüğü yasağı kaldırdığını duyurdu. Bu gelişmenin yanı sıra yurt içinde bayram tatilinin kamuda idari izin ilan edilerek 9 güne tamamlanmasıyla birlikte bu yıl sıkıntılı bir süreçten geçen turizm sektörünün yılın son aylarında bir miktar rahatlama bekleniyor.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
29 Ağustos	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları Verisi	Temmuz	%0,3
	ABD Kişisel Gelir Verisi	Temmuz	%0,4
30 Ağustos	ABD The Conference Board Tüketici Güven Endeksi	Ağustos	97,3
31 Ağustos	TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri	Temmuz	
	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti	Ağustos	
	Euro Alanı Tüketici Fiyat Enflasyonu (Öncü)	Ağustos	%0,3
	Euro Alanı İşsizlik Verisi	Temmuz	%10,0
	ABD ADP İstihdam Verisi	Ağustos	175 bin kişi
	Hazine İç Borç Ödemesi (204 Milyon TL)	Ağustos	
	1 Eylül	Euro Alanı İmalat Sanayi PMI Verisi	Ağustos
	Çin İmalat Sanayi Caixin PMI Verisi	Ağustos	50,2
	Almanya İmalat Sanayi PMI Verisi	Ağustos	53,6
	ABD İmalat Sanayi PMI Verisi	Ağustos	
	ABD ISM İmalat Sanayi Endeksi	Ağustos	52,0
2 Eylül	Euro Alanı Üretici Fiyat Enflasyonu	Temmuz	-%2,9
	ABD Tarım Dışı İstihdam Verisi	Ağustos	175 bin kişi
	ABD İşsizlik Verisi	Ağustos	%4,8
	ABD Fabrika Siparişleri Verisi	Temmuz	%1,9
	ABD Dış Ticaret İstatistikleri	Temmuz	

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.